

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 27C/310/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3115218983
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2015:3115218983.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín samosudkyňou JUDr. Ivetou Sopkovou, v právnej veci navrhovateľa L. U., št. občana SR, nar. XX.XX.XXXX, bytom V. V., T. X, proti odporcovi E. U., št. občanovi SR, nar. XX.XX.XXXX, bytom Z., P. XXXX/XX, zastúpenému opatrovníčkou L. U., bytom Z., P. XXXX/XX, o zrušenie vyživovacej povinnosti, takto

rozhodol:

I. Súd návrh **z a m i e t a**.

II. Odporcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Podaným návrhom navrhovateľ navrhol zrušenie jeho vyživovacej povinnosti k odporcovi, naposledy upravenej rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. P 251/92 zo dňa 09.04.2011 ku dňu podania návrhu s odôvodnením, že odporca je plnoletý a má príjem titulom priznaného invalidného dôchodku. Pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav vznikol aj navrhovateľovi od 14.11.2005 nárok na invalidný dôchodok. V roku 2010 sa jeho zdravotný stav zhoršil, v dôsledku čoho bol hospitalizovaný v nemocnici a viac ako rok bol práceneschopný. Na základe odborného posudku bol pokles jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 55 %. Zdravotný stav sa postupne ešte závažnejším spôsobom zhoršoval, pričom má stanovené 3 diagnózy, a to K.. V dôsledku týchto diagnóz bol opakovane hospitalizovaný a operovaný. Práceneschopný bol od 24.08.2012 do 20.11.2012, od 15.07.2013 do 01.08.2013, od 12.08.2013 do 07.05.2014, od 03.06.2014 do doby, kým mu nebol priznaný plný invalidný dôchodok. Raz za 2 mesiace je v nemocnici na preliečení minimálne po dobu 7 dní, každé 2 mesiace mu urobia operačné zákroky, počas ktorých mu uskutočňujú výmenu stendy do žilovodov. V najbližšom období ho opätovne čaká operácia pečene. Okrem toho trpí vysokým krvným tlakom, ktorý sa darí stabilizovať len pomocou liekov. Uvedené diagnózy mu výrazným spôsobom zhoršujú kvalitu života i po stránke pracovnej, znemožňujú mu existenciu a zmarili možnosť pracovať, pretože zamestnávateľ W. spol. s r.o. s ním ku dňu 31.10.2014 ukončil pracovný pomer podľa § 63 ods. 1 písm. c/ Zákonníka práce. Rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 21.10.2014 bol uznaný invalidným od 21.08.2014 s mierou poklesu vykonávať zárobkovú činnosť 75 % a bol mu priznaný plný invalidný dôchodok 423,90 € mesačne. V súčasnosti od 01.01.2015 poberá invalidný dôchodok vo výške 428,50 € mesačne, iný príjem nemá, pretože nemôže pracovať. Inú vyživovaciu povinnosť nemá. Žije v spoločnej domácnosti s U.. L. U., ktorá je invalidná dôchodkyňa od roku 2009 a v súčasnosti poberá invalidný dôchodok 347,40 € mesačne. Iný príjem nemá. Náklady na bývanie predstavujú sumu 135,- € mesačne na nájom, 31,- € mesačne na elektrinu, 18,- € plyn, spolu 184,- € mesačne, z čoho on platí polovicu, teda 92,- € mesačne. Spláca úver v Poštovej banke mesačne v sume 50,- € a jeho náklady na lieky sú asi 40,- € mesačne. Vzhľadom na ochorenie má pečeňovú diétu, má zvýšené náklady na stravu, ktoré predstavujú asi 190,- € mesačne. Ďalšie náklady spočívajú v oblečení, obuvi 20,- € mesačne, v hygiene 20,- € mesačne. Jeho mesačné celkové náklady predstavujú sumu asi 415,- €, pričom má výdavky aj na dopravu na vyšetrenia a na mobilný telefón, ktorý potrebuje

pre svoj negatívny zdravotný stav. Vzhľadom k tomu mal za to, že mu odpadla povinnosť platiť výživné na plnoleté dieťa, preto navrhol zrušenie výživného.

Odporca sa k návrhu vyjadril písomne tak, že s návrhom nesúhlasí. Poukázal na svoje diagnózy: detská mozgová obrna - spasticko diparetická forma, porucha jemnej motoriky a rovnováhy, celková strata sluchu, organická porucha osobnosti s výraznými poruchami správania sa, mentálna retardácia, autizmus, vedy predkolenia. Nie je schopný postarať sa sám o seba, pretože je hendikepovaný postihnutím, potrebuje permanentne pomoc druhej osoby, pri zvládaní bežného života a samostatného života nie je spôsobilý. Psychiatricka odporúča začať súdne konanie o spôsobilosti na právne úkony. S dennými úkonmi mu pomáha matka, s ktorou býva v spoločnej domácnosti, ktorá od roku 2012 má vážne zdravotné problémy. Je na invalidnom dôchodku s mierou poklesu vykonávať zárobkovú činnosť 45 % a poberá invalidný dôchodok 164,90 € mesačne od júla 2014. On sám je poberateľom invalidného dôchodku 319,60 € s mierou poklesu vykonávať zárobkovú činnosť viac ako 70 %, ktorý mu bol priznaný už v roku 2009. Od 01.08.2011 do 31.07.2013 bol zamestnaný v chránenej dielni spolu s matkou, ktorá bola jeho pracovnou asistentkou. Od 01.08.2013 je evidovaný na úrade práce, ale doteraz sa mu nepodarilo nájsť si prácu v chránenej dielni. Má zvýšené náklady na stravu, oblečenie, lieky, obväzový materiál, navštevuje rehabilitácie, kúpele a vyšetrenia. Otec o neho nejaví záujem, nesnaží sa mu pomôcť. Od septembra 2011 mu výživné neplatí. Žiadal, aby súd návrh zamietol.

Súd vec prejednal na pojednávaní a vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, vyjadrením opatrovníčky odporcu, oboznámením sa s návrhom, písomným vyjadrením odporcu, písomným vyjadrením navrhovateľa, rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 21.10.2014, pokladničným dokladom zo dňa 05.08.2015, rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 04.12.2014, rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 04.12.2014 ohľadne odporcu, rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 10.02.2015, psychiatrickou správou ohľadne odporcu zo dňa 13.12.2012, psychologickou správou ohľadne odporcu zo dňa 01.10.2009, lekáorskými správami ohľadne matky odporcu, potvrdením o evidencii odporcu a jeho matky na ÚPSVaR Trenčín, lekáorskými správami ohľadne odporcu, podstatným obsahom spisu Okresného súdu Trenčín sp. zn. P/251/1992, rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. P/251/1992-95 zo dňa 09.04.2001, ostatným spisovým materiálom a zistil nasledovné:

Navrhovateľ je otcom odporcu, pričom jeho vyživovacia povinnosť bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. P/251/1992-95 zo dňa 09.04.2001 na sumu 76,35 €/2 300,- Sk mesačne. V tom čase bol navrhovateľ zamestnaný a dosahoval príjem asi 232,22 €/6 996,- Sk mesačne. Okrem odporcu mal vyživovacia povinnosť k synovi, ktorého mal s družkou. Býval v podnájme, za ktorý platil 82,98 €/2 500,- Sk mesačne. Odporca bol v tom čase maloletý, pričom bol kombinovane postihnutý a trpel na nasledovné diagnózy: ťažká strata sluchu, detská mozgová obrna, alergická astma, alergie na peľ a bytový prach, skrátenie achiloviek, porucha jemnej motoriky a rovnováhy. Celoročne užíval lieky, pričom niektoré musel doplácať alebo celé hradiť. Od septembra 2000 navštevoval internátnu školu pre sluchovo postihnuté deti v Bratislave. Matka dieťaťa bola zamestnaná a dosahovala zárobok 240,25 €/7 238,- Sk mesačne. Matka s dieťaťom žili u rodičov, ktorým na bývanie prispievali.

Rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 21.10.2014 bolo vyhovené opravnému prostriedku navrhovateľa s tým, že od 21.08.2014 bol uznaný invalidným s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 75 %.

Rozhodnutím Sociálnej poisťovne zo dňa 21.10.2014 bola navrhovateľovi zvýšená suma invalidného dôchodku od 21.08.2014 na 423,90 € mesačne s odôvodnením, že jeho pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť od 21.08.2014 je viac ako 70 %.

Podľa pokladničného dokladu zo dňa 05.08.2015 navrhovateľ v tento deň zakúpil lieky v celkovej hodnote 40,31 €.

Podľa rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 04.12.2014 bol zvýšený invalidný dôchodok U. U. na sumu 347,40 € mesačne od 01.01.2015.

Podľa rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 04.12.2014 bol odporcovi zvýšený invalidný dôchodok od 01.01.2015 na sumu 319,60 € mesačne.

Podľa rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 10.02.2015 bol matke odporcu zvýšený invalidný dôchodok na sumu 164,90 € mesačne. Z odôvodnenia vyplýva, že matka odporcu má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 45 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa psychiatrickej správy U.. X. zo dňa 13.12.2012 je odporca v starostlivosti matky. Posledného 1,5 roka pracuje v chránenej dielni ako pomocný robotník, kde je zamestnaná aj jeho matka ako asistentka, spolu chodia do práce i z práce, dorozumievajú sa posunkovou rečou, čítaním z úst. Cez skype rád komunikuje s neznámymi mladými ľuďmi, až sa dostal do podozrenia z trestnej činnosti. Má poruchy jemnej motoriky, občas kŕčovitú sťahovosť horných končatín, predkláňanie hlavy a hornej polovice trupu, neistá chôdza, strata rovnováhy, roky maladaptácia na akékoľvek zmeny aj vybočenia zo stereotypných návykov. Pri snahe o korekcie, usmernenie vzhľadom k lepšej životospráve zostáva tenzný až s náznakmi agresívneho správania. Odťažitosť od reality, nevie hospodáriť s peniazmi. Záver správy: organická porucha osobnosti s výraznými poruchami správania sa, s mentálnou retardáciou s patologickou determináciou. Vhodná aj sociálna výpomoc - pacient fyzicky i psychicky značne hendikepovaný postihnutím, s potrebou permanentnej pomoci druhou osobou pri zvládaní bežného života - nespôsobilý samostatného života. Lekárka doporučila zváženie začatia súdneho konania o spôsobilosť na právne úkony.

Podľa psychologickkej správy U.. V. X., F. F., s.r.o. zo dňa 01.10.2009 ohľadne odporcu pre ťažké postihnutie sluchu je jeho reč nevyvinutá, s matkou sa dorozumieva posunkovou rečou. V bežnom živote neznáša akékoľvek zmeny od naučených stereotypov. Každá zmena u neho vyvoláva nestabilitu správania až autoagresívne stavy. Je v sledovaní centra pre autistické deti. Výsledky vyšetrenia: aktuálny neverbálny intelektový výkon sa nachádza v pásme mentálnej retardácie mierneho stupňa, IQ XX, prítomná je 35 % deteriorácia intelektových schopností. Osobnosť simplexná, s výraznými autistickými rysmi.

Podľa lekárskeho správ ohľadne odporcu tento pravidelne navštevuje psychiatrickú ambulanciu U.. X., návštevy dňa 12.02.2015, 21.04.2015, 28.08.2015 a 15.10.2015. Taktiež navštevuje kožnú ambulanciu a neurologickú ambulanciu.

Podľa potvrdenia ÚPSVaR Trenčín zo dňa 12.10.2015 je odporca vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 01.08.2013 a evidencia stále trvá.

Podľa lekárskeho správ ohľadne matky odporcu, táto trpí viacerými chorobami, pre ktoré jej bol i priznaný čiastočný invalidný dôchodok. Podľa potvrdenia ÚPSVaR Trenčín zo dňa 12.10.2015 je matka odporcu vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 01.07.2013 a evidencia stále trvá.

Navrhovateľ pri výsluchu uviedol, že výživné si matka dieťaťa dávala zvyšovať každé dva roky, syna zatajovala a nechcela mu ho ukázať. To, aby sa o neho staral, mu navrhla len poslednú dobu, keď už bol chorý. Musí chodiť do nemocnice, potom je vždy týždeň-dva taký, že ani nemôže chodiť. Nad rámec výživného prispievať nemohol, pretože vždy bol na hranici životného minima. Zamestnaný bol do októbra 2014, zarábala asi 400,- € mesačne a poberala polovičný invalidný dôchodok. Nezdá sa mu, že by syn mal poškodenú motoriku, chodí riadne. So synom by ani nebol schopný dorozumieť sa, neovláda jeho reč, keďže mu ho matka neukázala. Choroby syna boli ohodnotené invalidným dôchodkom, tak ako u neho. Nemá vyživovaciu povinnosť voči bývalej žene. Podľa neho je schopná sama sa živiť, mala by si nájsť lepšiu robotu. Žije s mamou, ktorá má tiež dôchodok a vdovské, myslí si, že príjem do ich rodiny je dostačujúci.

Opatrovníčka odporcu uviedla, že odporcovi ani nie je možné ustanoviť tlmočníka vzhľadom k tomu, že odporca je aj mentálne postihnutý a bežnému tlmočeniu neporozumie. To, že sa navrhovateľ stal invalidným, je jej ľúto, ale aj ona od roku 2014 poberať čiastočný invalidný dôchodok. Obaja rodičia by sa mali podieľať na výžive syna, pričom jeho zdravotný stav sa zhoršuje. Ona sa mu venuje plne, na starostlivosť minula aj svoje úspory. Otca od rozvodu žiadala, aby si syna zobral aspoň na dva-tri týždne, ale vždy odmietol. Navrhovateľ nad rámec výživného neprispieval, výživné sa ale nesnažila zvyšovať. V roku 2013 boli so synom zamestnaní v chránenej dielni, v tom čase navrhovateľovi aj povedala, že nemusí prispievať, ale potom dielňu zrušili. Od rozvodu sa navrhovateľ nestará o syna, nezaujíma sa, ako sa má a aké má problémy. Je pravdou, že aj zdravotne postihnutí ľudia si môžu nájsť prácu, ale sú to minimálne príjmy. Zamestnanie syna bolo v chránenej dielni, kde vykonával len pomocné práce

a bez jej pomoci by ani to nedokázal. Syna navrhovateľovi neukázala len raz, keď prišiel neohlásený na návštevu, keď mal syn asi 5 rokov, a to preto, že je autista a z nečakaných vecí má šok. Aj na toto pojednávanie ho musela pripraviť, boli tu asi 5-krát, vysvetľovala mu, čo to bude, ako to bude. Inokedy navrhovateľ neprejavil záujem, aby syna videl, aby sa naučil posunkovú reč, stretol sa s ním aspoň v mojej prítomnosti. Psychické problémy syna narastali až v poslednom období, má poškodenú jemnú motoriku, napríklad žuvanie, viazanie topánok a podobne. Akákoľvek zmena má na neho negatívny vplyv, je agresívny a vedie to až k sebaoškodzovaniu.

Navrhovateľ v písomnom podaní, doručenom súdu dňa 16.10.2015, uviedol, že keď bol v roku 2009 hospitalizovaný v nemocnici a poberal len nemocenské dávky, volal matke odporcu, ktorá mu povedala, že nemusí platiť, lebo syn poberá invalidný dôchodok. V súčasnosti sa ale matka odporcu v jeho mene opäť domáha platenia výživného a hrozí mu exekúciou. Iný príjem okrem invalidného dôchodku nemá, pretože nemôže pre svoje závažné ochorenie pracovať, a teda sa zamestnať. Raz za 2 mesiace chodí na preliečenie do nemocnice, vždy v trvaní 7 dní. Každé 2 mesiace chodí na výmenu stendy. Bude zaradený i do transplantačného programu. Opätovne poukázal na svoje výdavky. Vzhľadom na jeho závažný zdravotný stav a nedostatok financií nie je schopný platiť synovi výživné. Má za to, že jeho matka má možnosť sa zamestnať a zabezpečiť synovi jeho životné potreby, preto navrhol výživné zrušiť. Poukázal na to, že odporca bol od roku 2011 do roku 2013 zamestnaný, mal príjem aj z pracovného pomeru. Odporcovi výživné neplatí od septembra 2011, pretože odporca bol uznaný za plne invalidného, stal sa poberateľom invalidného dôchodku a taktiež mal príjem z pracovného pomeru. I pokiaľ by bol odporca odkázaný na starostlivosť tretej osoby, nebol by schopný o syna sa postarať, vzhľadom na svoj závažný zdravotný stav. Odporca s jeho matkou majú spoločne príjem, ktorý mu umožňuje zabezpečiť si bývanie, lieky a ostatné životné potreby. V prípade, že by bol ďalej povinný platiť výživné, príjem odporcu s výživným, ktoré by mu mala poskytovať aj jeho matka, by bol neporovnateľne vyšší ako jeho príjem, ktorý má z priznaného invalidného dôchodku.

Súd vec posúdil podľa nasledujúcich ustanovení právnych predpisov.

Podľa § 62 ods. 1 z.č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „zákona o rodine“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 3 zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. 13)

Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

V zmysle zákona o rodine pre zákonný vznik vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je relevantnou objektívna právna skutočnosť narodenia dieťaťa a jej zánik zákon spája s nadobudnutím schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba podľa právnej teórie i ustálenej súdnej praxe rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Tento stav musí byť trvalý, pretože príjem náhodného charakteru nemožno považovať za nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť. V každom prípade treba vychádzať z konkrétnych okolností. Na jednej strane treba brať do úvahy záujem dieťaťa vo vzťahu k jeho schopnostiam a danostiam, aby získalo vhodné predpoklady na svoje lepšie uplatnenie, na druhej strane je oprávnená požiadavka včasnej realizácie uvedených daností, aby nedochádzalo k zneužívaniu rodičovskej vyživovacej povinnosti len z dôvodu negatívneho postoja k práci. Dosiahnutím plnoletosti (ani inou časovou hranicou) vyživovacia povinnosť rodičov bez ďalšieho nezaniká.

Pokiaľ ide o ustálenú súdnu judikatúru, zánik vyživovacej povinnosti nemôže spôsobiť skutočnosť, že dieťa je schopné akejkolvek zárobkovej činnosti, bez ohľadu na jeho odôvodnené záujmy, schopnosti, zdravotný stav a celkovú telesnú spôsobilosť, ako aj bez ohľadu na spoločenskú potrebu takejto práce (rozhodnutie Najvyššieho súdu publikované pod č. R 16/1968). Schopnosť dieťaťa samo sa živiť nemožno posudzovať len so zreteľom na dosiahnutý vek a stupeň telesnej a duševnej vyspelosti, ale aj vzhľadom na to, ako je maloleté dieťa z mravného a charakterového hľadiska pripravené, najmä výchovným pôsobením rodičov, podieľať sa svojou činnosťou na spoločensky užitočnej práci

(rozhodnutie Najvyššieho súdu publikované pod č. R 74/1969). Pri riešení otázky, či vyživovacia povinnosť k maloletému dieťaťu nezanikla napr. v dôsledku toho, že oprávnená osoba je schopná sama sa živiť (§ 85 ods. 1 ZR; teraz § 62 ods. 1 - pozn. aut.) nemožno vychádzať len z toho, že dieťa už ukončilo základnú školskú dochádzku, a nie je ani v učebnom pomere, pričom je dostatočne vyvinuté a práceschopné, ale za rozhodujúce treba považovať, či vzhľadom na konkrétne okolnosti má dieťa skutočne možnosť samo sa živiť (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR publikované pod č. R 23/2002).

Navrhovateľ sa v konaní domáhal zrušenia jeho vyživovacej povinnosti voči odporcovi z dôvodu, že jeho vyživovacia povinnosť zanikla, pretože odporca nadobudol plnoletosť a bol mu priznaný plný invalidný dôchodok, pričom aj navrhovateľ sa stal následne plne invalidným s tým, že odporca bol 01.08.2011 do 31.07.2013 zamestnaný v chránenej dielni.

V prejednávanej veci súd dospel k záveru, že je pravdou, že od poslednej súdnej úpravy výživného v roku 2001 k zásadnej zmene pomerov došlo tým, že odporca nadobudol plnoletosť a bol mu priznaný úplný invalidný dôchodok, ktorý poberá v aktuálnej výške 319,60 € mesačne. V období od 01.08.2011 do 31.07.2013 bol zamestnaný v chránenej dielni spolu s matkou, ktorá bola jeho pracovnou asistentkou, od 01.08.2013 doposiaľ je evidovaný na úrade práce.

Na strane matky a otca odporcu (navrhovateľa) taktiež došlo k zásadnej zmene pomerov, pretože navrhovateľ sa stal plne invalidným dňom 21.08.2014 a od tohto dňa mu bol priznaný úplný invalidný dôchodok, ktorý poberá v aktuálnej výške 423,90 € mesačne. Matka odporcu sa stala v roku 2009 čiastočne invalidnou a bol jej priznaný čiastočný invalidný dôchodok, ktorý poberá v aktuálnej výške 164,90 € mesačne. Je nezamestnaná, od 01.07.2013 evidovaná na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. Navrhovateľ stále žije v spoločnej domácnosti s U.. L. U., ktorá je invalidná dôchodkyňa od roku 2009 a v súčasnosti poberá invalidný dôchodok 347,40 € mesačne. Odporca žije so svojou matkou, ktorá sa o neho stará.

Po preskúmaní veci súd konštatoval, že napriek uvedenej zmene pomerov, nedošlo k zániku vyživovacej povinnosti navrhovateľa k odporcovi /a ani k zániku vyživovacej povinnosti zo strany jeho matky/ z dôvodu, že neboli naplnené zákonné predpoklady, stanovené § 62 ods. 1 zákona o rodine, pretože odporca reálne nenadobudol schopnosť samostatne sa živiť.

Súd pritom dôsledne zvažil všetky okolnosti prípadu, avšak vzhľadom k tomu, že odporca je ťažko zdravotne postihnutou osobou -a to najmä s ohľadom na duševný charakter jeho postihnutia-, podľa názoru súdu nie je schopný sám sa živiť, teda vykonávať akúkoľvek zárobkovú činnosť, ktorou by mohol sám ovplyvniť svoju majetkovú a zárobkovú situáciu a zabezpečiť si tak uspokojovanie svojich potrieb vlastnou prácou. Pri tomto konštatovaní súd vychádzal predovšetkým zo záverov ošetrojúcej psychiatricky a psychologicky odporcu, ktoré navrhovateľ nespochybňoval.

Je pravdou, že odporca je poberateľom úplného invalidného dôchodku, ktorá skutočnosť však nezakladá zákonom vyžadovanú podmienku zániku vyživovacej povinnosti rodiča - schopnosť dieťaťa samostatne sa živiť. Nárok odporcu na dávku sociálneho systému formou invalidného dôchodku nemožno stotožniť s jeho schopnosťou samostatne sa živiť, táto dávka (i jej výška) totiž závisí od skutočností mimo jeho vôle a svojim vlastným úsilím nemá možnosť jej výšku ovplyvniť. Účelom poskytovania invalidného dôchodku nie je pritom nahradiť plnenie vyživovacej povinnosti zo strany rodičov postihnutého dieťaťa. Schopnosť dieťaťa samo sa živiť v zmysle zákona o rodine tiež nemožno stotožniť ani s pojmom nezaopatrené dieťa v zmysle zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení a z.č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa. Uvedené skutočnosti nemôžu ísť na ťarchu takto postihnutého dieťaťa - odporcu, pričom zákon o rodine ani právna teória nevylučujú situáciu, že vzhľadom k tomu, že dieťa nie je schopné (z akýchkoľvek objektívnych dôvodov) samo sa živiť, bude odkázané na výživné od rodičov po celú dobu trvania svojho života (napr. rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I.ÚS 1996/12 zo dňa 24.07.2013, nálezu Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I.ÚS 2306/12 zo dňa 13.03.2013 - vzhľadom na blízkosť právnej úpravy /§ 85 ods. 1 zákona č. 94/1963 Zb. o rodine platného na území ČR „Vyživovací povinnosť rodičů k dětem trvá do té doby, pokud děti nejsou samy schopny se živit.“/).

Pokiaľ bol odporca od 01.08.2011 do 31.07.2013 zamestnaný, išlo o zamestnanie v chránenej dielni, kde musel byť zamestnaný spoločne s matkou ako asistentkou a podľa názoru súdu takéto zamestnanie taktiež nenapĺňa definíciu vykonávania zárobkovej činnosti, na základe ktorej by si odporca mohol sám

uspokojovať svoje potreby. Naviac, zo zhodných tvrdení navrhovateľa a opatrovníčky odporcu vyplynulo, že v tomto období odporca od navrhovateľa výživné nežiadal a navrhovateľ ho odporcovi ani neplnil.

Na nepriaznivú finančnú situáciu navrhovateľa, ktorý sa dňom 21.08.2014 stal taktiež úplne invalidným, čiže neschopným vykonávať zárobkovú činnosť, súd neprihliadol z dôvodu, že v predchádzajúcom období bol navrhovateľ riadne zamestnaný a mal možnosť časť zo svojich príjmov odložiť za účelom plnenia svojej vyživovacej povinnosti vo vzťahu k odporcovi, u ktorého sa už od detstva prejavujú poruchy zdravia, pre ktoré bol po dovŕšení plnoletosti uznaný za plne invalidného, a o ktorého stave má navrhovateľ, minimálne z predchádzajúcich súdnych konaní ohľadne výživného, vedomosť. Navrhovateľ pritom výživné na odporcu neplnil ani po ukončení zamestnania odporcu v chránenej dielni (31.07.2013), kedy navrhovateľ nebol plne invalidným a toto neplní doposiaľ. Obdobný záver vyplýva napríklad i z rozsudku Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 7C/ 33/2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 6Co/18/2012 zo dňa 27.02.2012. Skutočnosť, že navrhovateľ sa tiež stal plne invalidným v spojení s otázkou výšky a rozsahu odôvodnených výdavkov odporcu i výdavkov navrhovateľa, môžu byť predmetom skúmania v rámci prípadného samostatného konania o zníženie výživného navrhovateľa na odporcu, ale tieto nebolo možné zohľadniť v konaní o určenie, že vyživovacia povinnosť navrhovateľ zanikla. Súd v rámci konania o určenie, že vyživovacia povinnosť rodiča k dieťaťu zanikla, skúma v zmysle § 62 ods. 1 zákona o rodine v zásade len otázku, či došlo k takej situácii, že dieťa je už schopné samo sa živiť. Ak súd dospeje k záveru, že dieťa nie je schopné živiť sa samo, vyživovacia povinnosť rodiča k dieťaťu nezanikla a súd musí návrh zamietnuť.

Vzhľadom k vyššie uvedenému záveru súdu, že odporca nenadobudol schopnosť sám sa živiť, vyživovacia povinnosť navrhovateľa k nemu v dôsledku nadobudnutia plnoletosti a vzniku nároku odporcu či navrhovateľa na plný invalidný dôchodok automaticky nezanikla a navrhovateľ je potom stále povinný platiť výživné na odporcu, a to v zmysle § 62 ods. 2 zákona o rodine minimálne v zákonom stanovenej výške. Návrh navrhovateľa na úplné zrušenie vyživovacej povinnosti k odporcovi tak bol nedôvodný a súdu nezostávalo nič iné, iba návrh zamietnuť.

Navrhovateľovi pritom nič nebráni, ak má za to, že sú dané dôvody na zníženie jeho vyživovacej povinnosti, uplatniť si svoje práva v samostatnom súdnom konaní.

Súčasťou rozsudku je i výrok o trovách konania.

Podľa § 142 ods. 1 z.č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „O.s.p.“) účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Odporca bol v konaní plne úspešný, a preto má voči navrhovateľovi právo na náhradu trov konania. Pretože si odporca žiadne trovy konania neuplatnil, z obsahu spisu mu trovy konania nevyplývajú, súd rozhodol tak, že mu ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Trenčíne dvojmo.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.